

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z wniosku T. S.

z udziałem L. C., P. S.

z udziałem Prokuratora Generalnego

o ustanowienie kuratora dla L. C.

w przedmiocie skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego - PK IV Sn [...] od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z 15 lipca 2009 r., sygn. VI RNs 146/09,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 czerwca 2024 r.,

wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Mirosława Sadowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. II NSNc 382/23,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem z 25 kwietnia 2024 r. pełnomocnik T. S. (dalej: „wnioskodawca”) złożył wniosek o zbadanie czy SSN Mirosław Sadowski, wyznaczony do rozpoznania sprawy toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt II NSNc 382/23, spełnia przesłanki, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622, dalej: „u.SN”), w szczególności zaś czy spełnia wymóg niezawisłości i bezstronności, albowiem w

okolicznościach niniejszej sprawy może dojść do naruszenia tego standardu, mającego wpływ na wynik sprawy.

W uzasadnieniu pisma wnioskodawca wskazał, że SSN Mirosław Sadowski został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 3). Powołując się na treść uchwały połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20), podniósł, że po stronie sędziów powołanych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w oparciu o powyższą ustawę zachodzi niewzruszalne domniemanie braku instytucjonalnych gwarancji i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek podlega odrzuceniu jako niespełniający warunków określonych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN, dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w art. 29 § 7 u.SN, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 u.SN oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 29 § 9 u.SN). Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN, wniosek niespełniający tych wymagań

podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

Na wstępie należy zaznaczyć, że we wniosku, o którym stanowi art. 29 § 5 u.SN, konieczne jest kumulatywne przytoczenie i wykazanie dwóch rodzajów okoliczności świadczących o braku niezawisłości i bezstronności sędziego: (1) okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz (2) jego postępowania po powołaniu.

Co więcej, w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego podnoszono, że skoro w założeniu ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22). Należy też podkreślić, że okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN nie są okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Tym samym podważenie niezawisłości lub bezstronności sędziego nie może opierać się np. jedynie na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Przywoływanie tej okoliczności we wniosku stanowi naruszenie normy

z art. 29 § 4 u.SN. Konieczne jest zatem powołanie jeszcze innych okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2023 r., I ZB 44/22).

Co więcej, na podmiocie składającym wniosek o stwierdzenie standardów niezawisłości i bezstronności ciąży obowiązek obiektywnego wykazania, że istnieją uzasadnione wątpliwości co wskazanym przymiotów. Nie mogą mieć one charakteru abstrakcyjnego lub ograniczający się wyłącznie do subiektywnego przeświadczenia podmiotu składającego wniosek, że istnieją powody świadczące o braku niezawisłości i bezstronności sędziego. Niedopuszczalne jest również wyprowadzanie wniosków, które byłyby sprzeczne z zasadami logicznego myślenia oraz doświadczeniem życiowym. Konieczne jest zatem wskazanie takich twierdzeń i dowodów, z których można realnie i obiektywnie wyprowadzić zastrzeżenia podniesione we wniosku.

Co więcej, stanowczo należy podkreślić, że wniosek o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, nie stanowi alternatywy dla wniosku o wyłączenie sędziego z powodu występowania okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie (art. 49 k.p.c.). Ustawodawca w sposób stanowczy wskazuje, że wniosek wniesiony w trybie art. 29 § 5 u.SN dotyczy wyłącznie okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego i jego postępowania po powołaniu. Niedopuszczalne będzie zatem powoływanie się na okoliczności, które dotyczą zdarzeń niezwiązanych z powołaniem sędziego, jak również takich, które miały miejsce przed powołaniem na wskazany urząd. W ich przypadku możliwe jest bowiem złożenie wniosku we wspomnianym zwykłym trybie, przewidzianym dla procedury cywilnej.

W niniejszej sprawie wnioskodawca nie spełnił wymogu, o którym mowa w art. 29 § 9 u.SN w zw. z art. 29 § 5 u.SN. Po pierwsze, w żaden sposób nie odniósł się do okoliczności, które dotyczyłyby bezpośrednio SSN Mirosława Sadowskiego, jak również nie złożył wobec tego sędziego skonkretyzowanego żądania o stwierdzenie braku niezawisłości lub bezstronności. Jego wniosek ma charakter hipotetyczny i abstrakcyjny oraz odnosi się wyłącznie do zastrzeżeń związanych z rekomendowaniem wszystkich wskazanych sędziów Sądu Najwyższego przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną przepisami ustawy

z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wnioskodawca nie przytoczył też żadnych argumentów (ani tym bardziej dowodów na ich poparcie) świadczących o tym, że po powołaniu Mirosława Sadowskiego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego miały miejsce zdarzenia lub zachowania, świadczące o braku jego niezawisłości lub bezstronności. Nie wypełnił on zatem wynikającego z art. 29 § 5 u.SN obowiązku przedstawienia okoliczności postępowania sędziego – już po jego powołaniu – w kontekście charakteru tej konkretnej sprawy i okoliczności dotyczących uprawnionego do złożenia wniosku. Co więcej, nie wskazał także jak w okolicznościach sprawy II NSNc 382/23 ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności, związane z powołaniem M. S. na urząd sędziego Sądu Najwyższego i późniejszym postępowaniem tego sędziego, mogłoby wpływać na wynik tej sprawy. Wniosek zawiera zatem braki konstrukcyjne, przemawiające za koniecznością jego odrzucenia z przyczyn formalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 29 § 10 u.SN w zw. z art. 29 § 9 u.SN orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]